

nam je znano, da je imel tu največ zasluge in dela g. Gaspari, ki je brezplačno več let vodil vse posojilnične posle. Nekega lepega dne pošlje dr. Kotnik posojilnici račun, katerega je naslovil za troške in zasluge, ki jih je imel ob ustanovitvi. Ta račun za tako mlado podjetje ni mal, ampak obsega 113 K 60 v. Posojilnica je ta po našem mnenju neopravičeno zahtevani znesek tudi izplačala. K temu računu je ta pobožni mož priložil še enega za znesek 22 K 60 vin., kot zaslužek, ker je nekajim strankam opomine poslal, kar bi prav lahko in zadovoljno zastoj naredilo tajništvo, ali mislilo se je, da je ta mož ideal, ki gori za ljudski blagor. Prejel je torej svoto 136 K 20 v in s tem zneskom posojilnico obremenil.

Grizlo je to odbor, ali odborniki so imeli preveč obzira, kar ni odobravati, kadar gre za javno dobro.

Ne pa le pri posojilnici, služil je tudi pri kmetih samih, ki so iskali pri posojilnici denar. Nadel si je lep naslov konzulent posojilnice.

Znal si je pot do svoje pisarne tako lepo vgladiti, da ni mogel priti nihče do posojilnice drugače, kakor le skozi njegovo pisarno. Cel Kras je takoj bil obveščen, da kdor hoče dobiti posojilo, se mora napotiti v Kotnikovo pisarno, drugače ves trud zastoj. Bilo je vedno več zasluga. Komaj je kmet prašal po posojilu, že mu je napisal 2 K za preslihanje. K temu je sledil račun za informacije pri zemljiški kajigi, sestava prošnje itd. Ravno kar mi je tožil kmet, da je prišel k notarju po enakem opravilu. Naročil mu je, naj pripelje poroka. Ko se s porokom predstavila, naročil je, naj še tretjič pride in tudi ženo s seboj pripelje. Bila so kar tri preslihanja in trojni troški. K temu je sledil še račun za informacije pri gruntovnici, račun za sestavo prošnje, račun za vdeležitev seje, zamuda časa — vse prav in v redu in vse v blagor kmeta.

Često je moral kmet plačati „cjo“ pri notarju, a posojila ni dobil.

Kako visoki so taki računi, ve vsakdo, ki je kedaj poskusil. Splošna sodba je, da je dr. Kotnik dobil potem posojilnice na račun trdih kmečkih žuljev okroglih 3000 K na leto!

To je trajalo 8 let in pojavilo se je javno mnenje, da komenska posojilnica ne odgovarja vzvišeni ideji, ampak da je hujša od vsakega juda.

Prišel je občni zbor 1907. Pri tem obnem zboru je ožigal g. Josip Štrekelj notarjevo brezpotrebno vmeševanje v posojilnične zadeve na škodo kmeta in konečno predlagal: 1. da se notarja odstrani od posojilničnih poslov; 2. da samo tajništvo sprejema brezplačno prošnje in da brezplačno izvrši vsa potrebna poizvedovanja; 3. da se nakupijo potrebne tiskovine v to svrhu; 4. da se le v skrajni sili posluži advokata. — Predlog je bil soglasno sprejet in kakor je iz poročila predsedstva pri letošnjem obnem zboru bilo slišati, je posojilnično vodstvo ta sklep strogo in natančno izvrševalo.

Prišla je posojilnica spet na pravo pot in takej želimo iz srca, naj raste in cvete.

Pa s tem velikim osrečevalcem kmeta nimamo še zdaj miru. Britko mu je po svetlih kronah, ki so mu odletele in jih je tako na lahko služil. Nihče bi ne verjel, najmanj pa njegovi kolegi, da je napovedal posojilnici nov boj. Pri obnem zboru smo se čudili, da, vsi smo bili v začetku mnenja, da ni res, kar slišimo, — da, čuli smo, da je slavni notar zagrozil posojilničnemu vodstvu, da ga bo tožil za zakotno pisarjenje, ker je v prošlem letu vršilo sklep obnega zbora. Težko pričakujemo tožbe in ne le odbor, ampak vse ude bomo prosili, naj pridejo pred sodnika in naj nas obsodi. Težje obsodbe ne bomo slišali, kakor jo je naše ljudstvo dalo njemu.

Tak mož si upa še boditi na shode pridigat o dobrotah klerikalizma, upa si pisati in črniti naprednjake. Doktor, oficir in on ve kaj še redno piše in zapisava, kar mu trabantje in trabantije donajajo. Odgovarjamo mu, da bo je izzval, boj naj bode. Kakor so ga naglani lani Svečani, ko je imel shod, naj volé dobre krščanske može — kakor je on — da je moral odkuriti nenavadno dolgih in urnih krač, tako ga nažene še marsikdo. Naš Krasovec je dovolj izobražen, da pozna vsiljivce, posebno pa je dobro znan poturica — nemškutar, notar komenski za „dobra kmetkega prijatelja“, ki sedaj pomaga trte saditi po „Norici“ in „Prismojencu“.

Iz goriške okolice.

Iz Prvačine. — Sokolsko-veteranska godba v Prvačini prične v tekočem tednu svoje običajne vaje, kojih letošnji program vsebuje najnovejše koncertne in druge komade. Godba si bo prizadevala po svojih močeh pod vodstvom godbenega učitelja, izuriti se po novem programu ter zagotoviti, da lahko nastopi pri vsakršni veliki veselici, koncertu, plesu i. t. d.

Radi tega se godba nada, najti pri cenjenih društvih in mladenčih tudi podpore v tem, da jo bodo ob prilikah raje rabili nego kako tujo. Cenjena društva in mladenči naj naslovljajo svoja vprašanja glede godbe na ime: Ivan Gregorič, vodja sokolsko-veteranske godbe v Prvačini.

Domače vesti.

Na Nabrežini je bil v soboto večji sestanek domačinov, da se oglašijo za električni tramvaj od Trsta do Tržiča mimo Nabrežine in proti načrtu ob morju. — Došel je tudi deželni poslanec g. A. Gabršček, ki je govoril o tem vprašanju in označil pot, katero je treba nastopiti. — Govoril je tudi o raznih drugih modernih potrebah za razvoj kamnoseštva.

Javni shod v Črnicah. — V nedeljo, dne 7. t. m. se bo vršil v Črnicah in sicer v prostorih g. Slamiča velik javen shod ob 3. popoldne. Na shod pride deželni poslanec A. Gabršček.

Kdaj bo sklican deželni zbor? — Poročali smo, da utegne biti sklican naš deželni zbor dne 16. t. m. na kratko zasedanje 2 ali 3 dni. Istočasno bi bil sklican tudi češki deželni zbor ravno tako na par dni. Ali sedaj se kaže, da deželni zbor ne bo sklican še ta mesec. Seje državnega zbora bodo najbrže do odgodenja začetkom julija vsak dan. Torej ne bo časa za deželne zbere. Naš deželni zbor utegne biti torej sklican šele tje v sredi meseca julija.

O sklepu deželnega šolskega sveta proti P. in gl. društvu smo dobili danes kaj čudno informacijo, ki glasi tako: da c. kr. deželni šolski svet ni sklenil nič tega, kar je razglasil realni ravnatelj Gassner. — Pričakujemo natančnejih poročil! Ali je Gassner na svojo pest falsifikoval sklep deželnega š. sveta? Zahtevamo takoj pojasnila in — zaščitenja!

„Slovenec“ in „Neue Freie Presse“ proti Hribarju. — „Slovenec“ se je na škandalozen način zagnal v poslanca Hribarja, ker je bil v Petrogradu z dr. Kramafem in dr. Hlibovicem radi slovanskega kongresa Zraven tega pa išče ta krščanski list pomoči proti Hribarju pri židovskem listu „Neue Freie Presse“. V „Slov. Narodu“ citamo:

„V „Neue Freie Presse“ citamo pod senzacionalnim naslovom „Absage der Slovenen für den allslavischen Kongress“ to le brzovajko: „Laibach, 1. Juni. Das Organ der slovenischen Volkspartei, der „Slovenec“, schreibt unter dem Titel „Die slovenische Volkspartei und der allslavische Kongress“ unter anderem: Abgeordneter Hribar batte kein Recht, in Petersburg im Namen des slovenischen Volkes zu sprechen. Wir erklären schon heute, dass das slovenische Volk auf dem allslavischen Kongress nicht vertreten sein wird, da es nicht gesonnen ist, unter der Flagge Hribars zu marschieren.“ Ako uvažujemo, da „Slovenec“, ki se ga citira v brzovajki, izide v Ljubljani šele ob polu 5. popoldne, „Neue Freie Presse“ pa že ob 3, je očitvidno, da je omenjeno brzovajko poslalo židovskemu listu kat. „Slovenec“ uredništvo. S tem je povedano dovolj in bi bila vsaka najljubša beseda odyet! Rodoljubno slovenstvo občinstvo si bo že samo znalo ustvariti o postopanju „Slovenca“ in njegovega ozaaja svojo sodbo, mi se vzdržujemo vsake sodbe, vprašamo pa poslanca dr. Janeza Evangelista Kreka, ki je bil menda navzoč pri seji slovanskih poslancev na Dunaju, ko so delegirali predsedstvo — dr. Kramafa, Hribarja in dr. Hlibovickega — v Petrograd, ali se strinja s sramotno škandaloznim nastopom „Slovenca“ v vprašanju vseslovanskega kongresa?

Ravnatelj Gassner in nemški klasi. — Te dni je prišel v Gorico potujoč nemški leposlovni predavatelj in se oglašil, da bi predaval dijakom gimnazije in realke v mojstrski obliki nekaj izmed najlepših nemških pesnitev. Dijakom se je to naznanilo in zbrali so se z obeh zavodov v risarski dvorani realke pod vodstvom nekaterih profesorjev ob navzoč-

nosti ravnatelja Gassnerja. Za predavanje je bila določena ura po kosilu pred popoldanjim šolskim poukom. Morda je bil ta neugodni čas kriv, da se je zbralo le malo dijakov. Prejkone pa so si marsikateri izmed slovenskih in italijanskih dijakov premislili, da bi hodili še za denar poslušat nemščino, ki jo vendar slišijo v šoli uro za uro, in ki jim dela dovolj preglavice in neprijetnosti. Nemških dijakov pa tudi ni bilo, ker jih sploh ni toliko, da bi prisli v poštev. Število poslušalcev je bilo tako pičlo, da se je predavatelj uljudno oglašil pri ravnatelju Gassnerju in ga naprosil, naj bi se preložilo predavanje na ugodnejšo uro. Slabo je naletel. Ravnatelj sploh ne ljubi oblik olikanega obtevanja. Odgovoril je z osornim glasom. Slišala se je celo beseda „Ausbeutung“. Dijaki in profesorji so bili svedoki neprijetnega prizora. Konec je bil ta, da je predavatelj nejevoljen odšel, opozorivši dijake, naj si ne jemljejo ravnatelja za vzgled v dobrem! S tem je bilo vsega konec. — Dijaki so potem lahko premisljali, kako nemški ravnatelj čista nemške klasike. Očitno je, da se mu ne zdijo vredni predavanja z vsotopnino 20 vinarjev. Taka vsotopnina mu je že „Ausbeutung“, to je izžemanje poslušalcev. Zjutraj je bil še sam vabil dijake k predavanju, ki ga je označil popoldne za golo izžemanje. Ako bi bil kakšen slovenski ravnatelj pokazal svoje spoštovanje do nemških klasikov tako po divajko, to bi završalo v nemškem gozdu od Belta do Adrije! Ali ker je zagrešil Nemec, se doslej nemški listi niso niti oglašili. Mi pa imamo sedaj en dokaz več za to, da nemški ravnatelj in nemški profesorji niso med nami to, za kar se izdajejo, namreč potrebni in nenadomestni širitelji izobrazbe, nego pač le za to — da izžemajo slovenske in italijanske davkoplačevalce in se dajo od njih vzdrževati kakor oholi gospodarji.

Goriški Lahi in slov. kolesarska dirka. — V ponedeljek se bo vršila v Velodromu kolesarska dirka. Športna prireditelja bo to, ki obeta lepo udeležbo. Laški del prebivalstva bi ostal čisto miren nasproti tej prireditvi, niti zganil bi se ne bil nihče proti Slovincem, marveč celo gledat bi bili prišli — da ni začel hujskati proti nedolžni športni prireditvi „Corriere“ in pa mestni svetovalec dr. Verier v mestnem svetu. Poznamo goriške Lahe in vemo, da so se umirili tako, da hočejo živeti v miru s Slovinci. Le par hujskatev je še, ki škripljejo z zobmi, ki po nepotrebi ropotajo po mestnem svetu in po „Corrieru“. Seveda če plačajo, dobijo v sodrgi vedno nekaj individujev, ki so pripravljeni iz zasede vreči kak kamen v Slovence. Na kako drugačno demonstracijo proti Slovincem pa v današnjih časih ni misliti več. Lahi imajo bridke skušaje z demonstracijami proti Slovincem. Odgovor leta 1897, jim je bil mrzli curek, ki jih je strelzil. — Pa čemu tudi naj bi demonstrirali? Slovenci nimajo z dirko nobenega izzivalnega namena. Pridejo na veselico, veselica se izvrši ter se razidejo. Nikakega inzulta ne bo od slovenske strani. Se na um

— Ti? Poskrbim, da dobiš palico maršala La Meilleraie, ki se mi zdi, da ni sedaj v posebni milosti. —

— Vi se torej bojite resno ljudske vstaje, gospod? pravi kraljica.

— Da, resno, milostljiva gospa, odvrne Gondy, ki se je čudil, da ni šel Mazarin še dalje; bojim se, da povzroči hudournik, ki je podrl nasipe ter stopil preko njih, veliko pustošenje.

— Jaz pa mislim, nadaljuje kraljica, da mu treba postaviti v tem slučaju novih nasipov. Pojdite, premislim še vse.

Gondy pogleda začuden Mazarina. Ta pristopi h kraljici, da bi govoril z njo. V tem hipu se začuje na trgu pred kraljevo palačo velikanski hrup.

Gondy se nasmehne, kraljici zažare oči, Mazarin pa silno prebledi.

— Kaj pa je zopet? pravi.

V tem hipu plane Comminges v salon, rekoč:

— Pardon, milostljiva gospa, toda ljudstvo je potisnilo straže h ograji in v trenutku zavzame vrata: kaj zapoveste?

— Čujte, milostljiva gospa, pravi Gondy.

Šumenje valov, grom strele, bobnenje vulkana se ne da primerjati s silnim vpitjem, ki se je v tem trenutku dvignilo proti nebu.

— Kaj da zapovem? vpraša kraljica.

— Da, čas beži.

— Koliko mož imate približno v Palais-Royal-u?

— Šeststo.

— Pustite sto mož pri kralju, in z ostalimi očitstite prostor te drhali!

— Milostljiva gospa, pravi Mazarin, kaj delate!

— Pojdite! ponovi kraljica.

Comminges odide, kakor mu je velevala vojaška pokorščina.

V tem hipu se začuje strahovito pokanje, ena izmed vrat so se začela majati.

— Eh, milostljiva gospa, pravi Mazarin vse pobijte, kralja, sami sebe in mene!

Pri tem klicu, ki je prišel kardinalu iz dna prestrašene duše, se je začela tudi kraljica bati; poklicala je Commingesa nazaj.

— Prepozno je, vsklikne Mazarin ter se zgrabi za lase, prepozno!

Vrata so popustila, in začulo se je veselo tuljenje množice, d'Artagnan vzame v roko meč in namigne Porthosu, naj stori tudi on tako.

— Rešite kraljico! zakliče Mazarin koadjutorju. Gondy skoči k oknu ter ga odpre; takoj pozna Louvièresa na čelu kakih treh ali štirih tisoč ljudi.

— Niti korak dalje! zakliče Gondy, kraljica podpisuje.

— Kaj pravite? vsklikne kraljica.

— Resnico, milostljiva gospa, pravi Mazarin ter ji ponudi pero in papir; mora biti. Nato pristavi: Podpišite, Ana, prosim vas, jaz hočem tako!

Kraljica se zgrudi na stol, vzame pero in podpiše. Na Louvièresov ukaz se ljudstvo ni ganilo niti za korak dalje; toda ono vršenje, v katerem se izraža srd množice, je trpelo dalje.

Kraljica je pisala:

»Vrtar ječe Saint-Germain naj izpusti svetnika Broussela na prostec. In podpisala je te besede.

Koadjutor, ki je pazil in požiral z očmi vsako njeno najmanjšo kretnjo, je vzel papir, kakor hitro je bil podpisan, se vrnil k oknu ter vihtel papir v roki, rekoč:

— Tu je povelje.

Zdelo se je, da je dal cel Pariz v enem velikem kriku duška svojemu veselju; nato so zadoneli klici: Živel Broussel! Živel koadjutor!

— Živela kraljica! zakliče koadjutor.

Nekaj klicev se je odzvalo njegovemu, a bili so redki in tihi.

Morda je imel koadjutor s svojim klicem samo ta namen, da bi dal čutiti kraljici njeno slabost.

— In sedaj, ko imate, kar ste hoteli, pravi kraljica, pojdite, gospod Gondy.

— Kadar me kraljica potrebuje, pravi Gondy ter se prikloni, naj ve, da sem ji na razpolago.

Kraljica migne z glavo. Gondy odide.

— Ah, prokleti pop! vsklikne Ana Avstrijska ter stegne roko proti vratom, ki so se komaj zaprla, pride dan, ko ti dam popiti oni žolč, ki je še ostal v kupi, ki si mi jo danes nalil!

Mazarin se ji hoče približati.

— Pustite me! pravi kraljica, vi niste mož! S temi besedami odide.

— Vi niste ženska, vi! zamrmra Mazarin.

Nato se trenutek zamisli, a se takoj spomni, da morata biti d'Artagnan in Porthos tu ter sta morala vse slišati. Kardinal stisne obrvi ter gre naravnost k tapetnim vratom, katera odpre; kabinet je bil prazen.

Pri zadnjih kraljičinih besedah je prijel d'Artagnan Porthosa za roko ter ga vlekel s seboj na galerijo.

Tudi Mazarin je prišel na galerijo ter našel tu prijatelja, ki sta se šetala gor in dol.

— Zakaj ste odšli iz kabineta, gospod d'Artagnan? vpraša Mazarin.

(Dalje pride.)

nam ne pride: demonstrirati proti Lahom. Čemu pa? Že gori smo povedali, da vetina njih hoče živeti v miru s Slovenci. Hujškalci so po večini osamljeni. Par vročkovnih fantičev si pa premislili storiti kak korak proti Slovincem, zlasti še, kadar jim gospodarji ali stariši povedo, kaj je pametno in kaj nes pametno. — Zato se nam zdi skrajno čudno, da se je hotela udati poklicana oblast kritičnu par laških fanatikov! Ti fanatiki lažejo, da nameravajo Slovenci demonstracije proti Lahom, da bi tim lažje nahujškali nekaj fakinaže, katera naj bi se lotila Slovencev.

Mi zagotavljamo, da se od Slovencev ne namerava ničesar proti Lahom. Torej treba obrniti oko od nas proč proti onim, ki morda res kaj nameravajo. Dvorni svetnik grof Attems je dal županu Maraniju zagotovilo, da se ne zgodi nikako sramotjenje laštva v Gorici. Prav! Ali pa je dobil zagotovilo od župana, da se ne zgodi ničesar proti Slovincem? Ta bi bila lepa, da bi Slovenci trpeli ter bili prikrajšani pri svoji športni prireditvi, ako se zljubi par laškim kričarjem kokodakati po Gorici!!

Prepričani smo, da se udeležijo veselice v „Veledromu“ Slovenci v obilnem številu, prepričani, da se izmed nas ne spozabi niti jeden, da bi kaj zinil proti Lahom. Ako bi se drznili kak Lah kaj storiti, ignorirajte ga, pustite ga na strani. Slovenci smo dostojni, olikani ljudje, ki se ne oziramo na vsako hrulacijo. Nasproti kakemu laškemu izlivaču veljaj laški ukaz: Guarda e passa!

Mestni svet goricki je imel v torek zvečer zopet sejo. Izvolili so prvega in drugega podžupana, ki sta Bombig in Cesciutti. Potem so bile volitve v razne odseke.

Matura iz slovenščine. — Po novi določbi bi se ne vršila matura iz slovenščine na gimnaziju. Ali sedaj je prišla odredba za matura: čegar pismen elaborat ne bo dober, ha moral delati tudi ustmeno matura.

Isto velja za laščino. — Odredba je prišla na pritožbo proti temu, da bi se matura riralo le iz učenega jezika.

Mestni svet goricki ima že lepo starost za seboj. Ko je bil potrjen, je imelo mesto Gorica 16.000 prebivalcev, sedaj pa jih ima 25.000. Takrat je bilo mestnih svetovalcev 24, pozneje se je povečalo število na 36. Statut je zastarel ter nikakor ne odgovarja današnjim potrebam in zahtevam. Potreba je, da se napravi novi statut, pa pošteno tako, da bodo res mogli voliti volilci v mestu po svoji vesti in mišljenju; le po tej poti pride v mestni svet goricki nekaj življenja in kaj smisla za delo in napredek Gorice.

Venier in Pinavčig bi napravila rada tak statut, da bi imel volilno pravico v Gorici le Lah — Slovenec pa sploh ne. Moša imata velik strah pred Slovenci. Če se le kje kaj giblje med Slovenci, ju že prime laška strast in bojazen, da se začeta reveža zvijati in kritični. Kaj šele bi se zgodilo 2 njima, ako doživita, da se začne udeleževati občinskih volitev v Gorici tudi Slovenci. Sereda pa Venier Pinavčigevemu statutu bi bile to nemogoče, ali priti moramo v Gorici do poštenega statuta, potem bo pa že kaj drugo!

Porota razprava. — Včeraj se je vršila porotna razprava proti 75 letnemu Ant. Milocro, bivšemu županu v Terzu radi zlorabe uradne oblasti. Obtožen je bil, da je 15. maja lani dal zapreti za dve ali tri ure Antona Salvadorja, ker je bil strgal z zidu velični oklic liberalne stranke, ter da je 24. junija lani v občinski pisarni s palico pretepel Antona Fonzara ter ga dal zapreti 24 ur, ker se je bil izrazil nekaj žaljivo o Milocrovi nečakini. Pred poroto je bil Milocro opremljen Prihodnja razprava jutri.

Kolesarska vprašanja na Gorickem. — Kakor znano, je začetkom aprila t. l. poljedelsko ministrstvo poslalo na Goricko referenta na informacijsko potovanje, da na licu mesta poiže in se prepriča, kakšni so odnosi med koloni in njihovimi gospodarji, da bi se mogla potem uvesti akcija, po kateri bi se zboljšale razmere kolonom. Razne gospodarje, katere kolesarski sistem bogati, so bili neveljni in začeli so se zanašati nad nedolžnimi koloni. Mnogim kolonom so odgovorili pogodbo, drugi so morali napraviti z gospodarji nove pogodbe, pa ne boljših, ampak mnogo slabše. Časakški departement v predsedništvu ministerskega sveta pošilja sedaj v svet note, ki naj bi vplivale na gospodarje, tako, da ne bi se bolj stiskali kolonom, češ, da od ministerskega uradnika nabrane informacije imajo biti še le za podlago za vsako nadaljnje eventualno postopanje, ki bi odstranilo spodtiklajve v korist obeh interesentov, kolonov in gospodarjev.

— Kakor se nam zdi, bodo morali koloni še dolgo čakati na svojo odrešitev.

O škandalih, katere so zagrešile puljske barabe proti hrvatskim in slovenskim skupščinarjem v nedeljo, poročta „Corriere“ na dolgo in široko. Namen je prozoren. Mestna učiteljica Furlani bi imela srčno rada škandale v Gorici za binkošti. Bačonica bi rada nabrala demonstrante, pa Venier, Pinavčig in frajla Furlani se zama trudijo. — Pa tudi če bi nastopili kaki laški nahujškanci — pred mokro cunjbo bi bežali, kakor znajo le oni.

Socialni demokrati v Palju so pomagali barabam vpiti, kritični in izultrirati Hryate in Slovence. Z velikimi rdečimi kravatami so stali med demonstranti ter tvorili del nesramne tuleče sode, ki je iz samega narodnega sovraštva napadala Slovence in Hryate. Snemanje hrvatskih zastav je veselilo te divjake, da so peli Slovence žaleče pesmi ter se vedli pobalinsko. Demonstracije so velika sramota za Laho v Palju, posebno pa še za socialne demokrate, ki imajo na jeziku samo pravico in miroljubnost, v roki pa batino za Slovence. V lepo družbo je prišel dr. Tuma. Čestitamo!

Tri čudeži je videl v Lurdu gaberski nunc Valentinčič. Ko se je vrnil, je znal toliko pripovedovati o čudežih, da je končno še doma elišal travo rasti, kravo smejati in osliše prepevati na slavo in čast Svete Neumnosti. Torej kar pol ducata čudežev! Srečni Gaberci!

V Terzu v Furlaniji je zmagala pri občinskih volitvah „gospodarska stranka“, in sicer v tretjem in drugem razredu popolnoma, v prvem pa imata „gospodarska“ in stara stranka vsaka polovico občinskih svetovalcev. „Gospodarska stranka“ je le klerikalna stranka z novim imenom. V tretjem razredu sta izvoljena kar dva g. nuna.

Izlet na Golice. — Nekateri gospodje iz Gorice odidejo v soboto zvečer z vlakom ob 7 uri do Jesenic in tamkaj prenočijo. Zjutraj odhod na Golice. Na vrhu se snidejo z ljubljanskimi izletniki. Kdar se hoče pridružiti, naj se oglasi v kavarni „Central“.

Ogled. — Včeraj popoldne je nastal ogled v lepi k ledenici v Gorjupovi pivarni. Zalogali so otroci. Škoda je okoli 300 K. Ogledniki so prišli, kakor navadno, malce pozno in pa vode jim je manjkalo!

Koncerti pri Zlatem jelsu. — Sinoči je bil vit poln. Vojaška godba je svirala pretežno slovenske komade. Videlo je živahno življenje do polnoči. Koncerti so vsako sredo zvečer. Ob nedeljah in praznikih je matinee (popoldanski koncert).

V Terzu je bil ranjen v Mirnu 21 letni Miroslav Kozole. Ranil ga je z nožem Leop. Vuk. Kozole se je šel zdraviti v Gorico k uromljenemu bratcu. Ranjen je na glavi.

Zveza narodnih društev.

Davila za državo in police in dvokolo za srečkanje so razpostavljeni v izložbi J. Drufavka v Gorici. Gospodarka ulica št. 3

Kolesarji iz občine tudi nedeljni so skupno vabljani, da pridejo na prvo narodno dirko. Zbirališče ob 2 pop. pred kavarno „Central“.

Rodoljubni Slovenci! — Osrednja junija, binkoštni ponedeljek, posvetite prvo narodno dirko v kar največjem številu, katero vodi odgovor na hujškanje proti naši slavnosti od laške strani.

Dirkati in polci, pridite val v nedeljo ob 9 uri pop. na dirkališče, kjer se bo vršila zadnja skakača. Vabljani so tudi gospodje iz junije, da pridejo ob določeni uri.

Moša in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pripravlja tri paviljone, kjer se bodo prodajala izvrstna vina v buteljkah iz naših vinorodnih gor in razne druge stvari v korist naši družbi. Te paviljone toplo priporočamo vsakemu udeležniku kolesarske narodne slavnosti!

Koncert Matije pri Jelsu. — O priliki narodne dirke bo v ponedeljek dopoldne koncert polne vojaške godbe pešpolka 47. iz Gorice in ne kakor je bilo prvotno nazna njeno bosnanskega-herc. pešpolka, ker je ta službeno zadržana. Vstop prost.

Kolesarska dirka v Gorici se bo vršila, kakor naznanjeno, v vsem obsegu. V „Veledrom“ pa naj gredo udeležniki, kadar in kakor hočejo, samo kakoga skupnega dohoda iz mesta ne bo. Toliko gledé na razne govorce.

Dne 14. junija se ima vršiti veselica moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici. Čisti dobiček je namenjen slovenski šoli v Krminu. Po geslu: „Mal položi dar demu n'ra altari“ naj poseti to pravo ljudsko veselico vsak rodoljubljen Slovenec in naj po svoji moči prispeva k lepemu gmotnemu uspehu. „Zveza narodnih društev“ se obrača tem potom do svojih bližnjih in daljnih društev s prošnjo, da bi prišla v večjem ali manjšem številu na to ljudsko veselico v Gorico. Ako naznani kako društvo pravočasno svoj prihod in sicer na naslov: gosp. dr. Ernest Dereani, predsednik moške podružnice dr. sv. Cir. in Met., dobi na veseliciem prostoru rezervirano mizo. Na noge torej!

Predavanje v Stanjelu. — V nedeljo ob 8. uri predpoldne se bo vršilo predavanje v Stanjelu in sicer v prostorih g. Starca pri kolo-dvoru. Predaval bo g. dr. Dinko Puc o temi: Kmet in napredek.

Veliki javni plog prirediti „Bralno društvo na Gradiscu“ dne 8. in 9. t. m. na dvorišču gosp. Al. Krševana. — Začetek ob 3. uri pop. — Čisti dohodek je namenjen v društvene svrhe.

Pridite vsi plesateljini, da se boste vteli ob zvokih vojaške godbe 47. pešpolka iz Gorice, in bodite uverjeni, da vas sprejmo „Crnogorci“ s pristno z dobrim domačim vinom in z običajnimi „struklji“. Vas Gradiscu je oddaljena od postaje v Prvačini le dobrih 10 minut in te pelje skoro ves čas pot po senči, tako, da ne bo občutil eventualnih žarkov vročega rožnikovega solca. Ko prideš na vrh, odpre se ti eden najkrajših razgledov cele vipavske doline ter te bogato odškoduje za kratko pot iz postaje v vas. Pridite torej v obilnem številu, pričakujemo vas za trdno odbor.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Zbornica je nadaljevala specialno debato o proračunu. Ministerski predsednik baron Beck je izjavil, da se strinja z raznimi govorniki, ki so naglašali potrebo reforme poslovnika, ki je postala pravo življensko vprašanje parlamenta. Branil je upravo ter naglašal potrebo, da bode uprava povsem neodvisna od narodno-političnih strankarskih uplivov. Vlada nikakor neče državnim uslužbencem kratiti njihovih državljskih pravic, odločno pa mora zahtevati, da državni uslužbenci izpolnjujejo svoje dolžnosti, ki jih imajo po posebni naravi svoje službe. — Nato je govornik prišel na pritožbe Malorusov in naglašal, da so Malorusi vsled volilne reforme svoje parlamentarno posestno stanje v zbornici precej ojačili. Priporočal je maloruskemu narodu, ki se bo v bodočnosti gotovo nadejalo razvijati, naj se odvrne od radikalizma, naj bo trezen in previden. Apeliral je na voditelje, naj se zaupno približujejo poljskemu narodu. Ministerski predsednik je potem očrtal državnoopravno stališče Dalmacije, ki je v državnoopravnem smislu vrejeno, ter je naglašal, da manjka vladi vsaka ustavna opora za priznanje posebnega državnega prava za Dalmacijo. Ministerski predsednik je omenil kompromisa, ki je pošiljanja častniških plač in plačila moštva, s tem se uveljavijo želje avstrijske delegacije, akoravno se iste izvedejo le postopno. Govornik je omenil velikih zakonodajnih del, ki jih je zbornica že izvršila, napovedal je, za jesen zakon, ki načrt o zavarovanju delavcev za slučaj starosti in onemoglosti, jezikovni zakon za Češko je skoraj dovršen in se ob ugodni priliki obelodani. Ako bo vsaka stranka nekoliko odjenjala (protesti pri čeških radikalcih), pride kakor se je nadejati, gotovo do kompromisa. Končno je ministerski predsednik izjavil, da vzlic vsem težavam, ki jih provzroča različnost narodnih, gospodarskih in kulturnih interesov, ne obupa v svojem optimizmu na bodočnosti Avstrije. Prepričan je, da izpolni svoje svetovno zgodovinsko poslanstvo, da zavaruje trajno in mirno medsebojno bivanje svojih narodov. (Živahna pohvala, ministru so čestitali).

Posl. Stransky (Čeh) je protestiral proti posl. Lichtensteinu, ki je trdil, da je bila nemška celokupnost osnovana, da ščiti stare neomajane pravice nemškega naroda. Nemška celokupnost namerava marveč la osiguranje

nemških predprav in nemškega vrhnega gospodarstva. Mir je možen le na podlagi absolutne enakopravnosti obeh narodov. Govornik odreka ministerstvu parlamentarni značaj, ker ne poseduje niti jednotnega programa niti jednotne večine. Govornik se je potem podrobneje bavil z jezikovnim vprašanjem, odrekal je državnem zboru kompetenco, da sklene jezikovni zakon za Češko, zato je kompetenten edino le češki deželni zbor.

Posl. Spadaro se je pritoževal gledé zapostavljanja (!) laških uradnikov v Primorju, zahteval vseučilišče v Trstu itd. Adler je govoril obsirneje o Wahrundu, Baljak je protestiral proti trditvi, da je med Srbi v Bosni protiaustrijsko gibanje.

Ministerska kriza. — Vseučilišče v Inomostu je bilo zaprto brez vednosti naučnega ministra Marcheta. Marchet misli odstopiti, z njim pa še Derschatta in Prade. Kršč. socialci so proti Marchetu. Njegov naslednik bi postal Bienerth.

Razne vesti.

Slovenski delegatje v Varšavi. — Poslanci dr. Kramaf, Ivan Hribar in dr. Hlibovicki so 1. t. m. zjutraj dospeli v Varšavo. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki ruskega kluba in raznih poljskih strank. Na konferenci z zastopniki poljskih strank se je doseglo popolno sporazumljenjenje. Zvečer je bil v poljskem klubu na čast gostom sijajen banket.

Poslanci dr. Kramaf, Hribar in dr. Hlibovicki so se 2. t. m. zjutraj vrnili na Dunaj. Na kolodvor v Varšavi so jih spremljali najuglednejši zastopniki tamkajšnje družbe. Slovo je bilo nad vse presrečno.

Posl. dr. Kramaf bo poročal v Pragi, posl. Hribar pa v Ljubljani na javnem shodu o uspehih akcije slov. delegacije v Petrogradu. Dr. Kramaf demantuje vest, da bi bili slov. poslanci prosili avdienco pri cesarju ter da bi jim bila prošnja odbita. — Dne 12. jul. bo v Pragi prvi vseslovenski kongres, ki ima izvesti vse priprave za vseslovenski shod v Rusiji.

Štrajk na vseučiliščih. — Vseučilišče v Inomostu je zaprto. Svobodomiselni dijaki hočejo izvesti splošen štrajk po vseh vseučiliščih. Na nemški tehnik v Brnu je že splošen štrajk. V Gradcu so predavanja vstavljena. Nemški dijaki na Dunaju so sklenili včeraj štrajk. Vse to radi tega, ker se je vlada udala terorizmu klerikalcev in Wahrund ne sme predavati. Vseučiliščni profesorji v Inomostu so solidarni z Wahrundom. V Pragi se pripravlja splošen štrajk, istotako po drugih visokih šolah.

Jubilejni spravod na Dunaju se bo vršil z vojaško asistenco!

Vojaške vaje v Benečiji. — V Benečiji ob Taljamentu bodo letos velike kavalarijske vojaške vaje. 8 kavalarijskih polkov se jih udeleži. En del bo tvoril sovražnika, ki pride do Taljamenta, drugi se bo branil; da zmaga drugi, se razume samo ob sebi.

Fred poroto v Trstu so sodili 22 letnega Antona Berlota in 18 letnega Antona Glessicha radi zločina rop. Napadla sta 15. marca letos zvečer mizarja Jos. Fribesa v Trstu; jeden mu je zugal z revolverjem. Ven z denarjem, če ne te ustrelimo. Fribes jima je dal vse, kar je imel, to je 4 K. Obsojena sta Berlot na 3 leta, Glessich na 3 1/2 leta v ječo.

Iz četrtega nadstropja v ulici G. Carducci se je vrgla na tla v Trstu 69 letna Katarina Tomaselli. Lobanjo je imela strto in zlomljene obe nogi.

Slovenska Čitalnica v Mariboru priredi zabavno-potni večer v spomin 400-letnice Trubarjevega rojstva danes, dne 4. rožnika 1908. ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“.

Novi bankovci po 20 K izidejo dne 22. junija.

Na prodaj je posestvo in hiša

pri Nemcih, Trnovo pri Gorici. Hiša je v dobrem stanju, čedno izdelana in pri cesti. Ista obsega kuhinjo, izbo in dve sobi. Pri hiši je vodnjak z pitno vodo, zemljišče za preživljajti eno kravo in njiva. Lastnik uživa gozdne pravice za pobiranje drv, stelje in pasti živino.

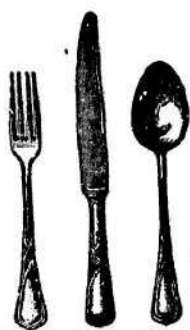
Hiša z zemljiščem, kravo, prešči in opravo se proda za 2500 gld.

Natančna pojasnila daje naše upravništvo.

Podpirajte našo šolsko družbo sv. Cirila in Metoda
v pomoč obmejnim Slovencem!

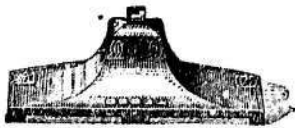
Bratje Tannenberger, Dunaj IX. Währingstr. 22.

Največja specialna zaloga umetnih predmetov iz kitajskega srebra, alpaka, medenine, bakra in nikla. Bogata zaloga daril za vsako priliko.
Jedilno orodje in drugi predmeti neprekosljive kakovosti.

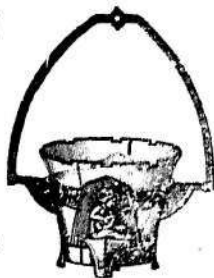

Modell „37“

Sprejemajo se razna popravila.
Dopisuje se v slovenščini, italijanščini in nemščini.

Cenik se pošlje na zahtevo zastoj in poštne prost. Poština in zavojnina se pri pošiljavi ne zaračuna.

Naznanilo.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem otvoril v
Rabatišču št. 22

z logo

koruze, ovsa, otrobi, fižola in drugih deželnih pridelkov.

Priporočam se slav. občinstvu za obilen obisk in zagotavljam točno postrežbo in zmerne cene.

Z odličnim spoštovanjem

Peter Gruden.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujce od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in dravnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čouliarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Poprava in komistjska
zaloga dvokoles in št
valnih strojev pri

BATJELU

Gorica

Via Duomo 3-4.

Prodaja tudi na mesečne
obroke.

Geniki franko.

Stara dvokolesa se emajlirajo po ceni
z ognjem.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
nejega peciva, torte, kolače za birmance
in poroke, odlikovane velikonočne
pinice itd.

Prodaja različna fina vina in likerje
na drobno ali v originalnih butelkah
Priporočila se slavnemu občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo
po jako zmernih cenah.

Prva goriška tovarna
umetnih ognjev

s strojnim obratom izdeluje: rakete,
bengalične ognje, rimske sveče,
kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnatii topiči.

Nadalje priporočila: jubilejne transpa-
rente v velikosti cm 120 x 200 s
podobo cesarjevo in v velikosti cm
100 x 150 z monogramom.

Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik
Gorica, tekališče Frana Jos. 34.

Iz prijaznosti se sprejemajo naro-
čila tudi v kavarni „Dogana“ tik
sodnijske palače.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Sin. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporočila goriške
pinice, potlice itd.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jametvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na
premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni
seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi
na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine
1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%,
večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravljeni po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,
naj se oglasi v zadrugi uradu v Trgovskem domu.

Načelstvo in nadzorstvo.

Goriška tovarna mila A. Gabršček.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej
le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!
Svoji k svojim!